

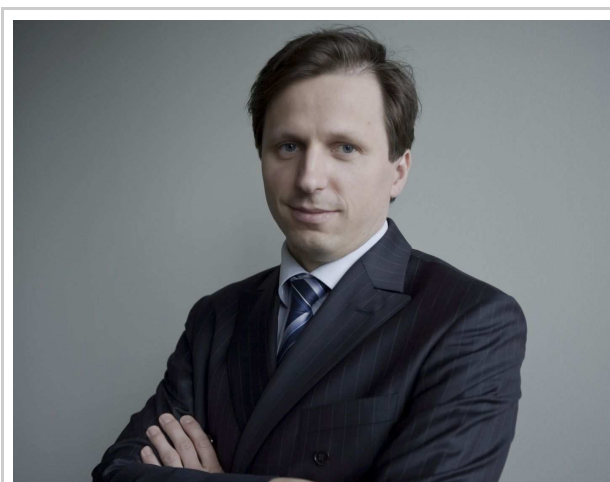
Osiem lat więzienia dla urzędnika za ujawnienie tajemnicy

Bartosz Dyląg

09-01-2015

Ujawnienie informacji opatrzonych klauzulą „tajne” lub „ściśle tajne” osobie nieuprawnionej zagrożone jest karą do ośmiu lat pozbawienia wolności.

– Informacje niejawne klasyfikuje się według stopnia ich ważności w następującej kolejności: „zastrzeżone”, „poufne”, „tajne” i „ściśle tajne” – wyjaśnia Bartosz Graś, prawnik z Kancelarii Prawnej Kijewski Graś. Fot. Mat. prasowe

Ustawa o ochronie informacji niejawnych krytykowana jest za uznaniowość. Rzeczywiście jest z tym problem?

Bartosz Graś, prawnik z Kancelarii Prawnej Kijewski

Graś: – W ustawie z dnia 5 sierpnia 2010 r. pojawia się wiele terminów niedookreślonych, czyli tzw. klauzul generalnych jak np. „zakłócenie porządku publicznego” czy „niekorzystny wpływ na funkcjonowanie gospodarki”. Od oceny urzędnika zależy, jakim poziomem tajności dana informacja zostanie opatrzona. Może to w praktyce powodować sytuacje zawyżenia lub zaniżenia faktycznego niebezpieczeństwa.

Są też plusy takiego rozwiązania. Szerokie definicje zastosowane w ustawie pozwalają na elastyczność i

możliwość zastosowania w wielu przypadkach. Mogą ponadto stanowić podstawę dla bogatego orzecznictwa sądów.

Czy istnieją specjalne kryteria doboru i sprawdzania urzędników samorządowych mających dostęp do informacji niejawnych?

– Informacje niejawne klasyfikuje się według stopnia ich ważności w następującej kolejności: „zastrzeżone”, „poufne”, „tajne” i „ściśle tajne”.

Czytaj też: **Tajne przez poufne, czyli o dostępie do SIO**

Zgodnie z Ustawą o ochronie informacji niejawnych do pracy na stanowisku z informacjami zaopatrzoną klauzulą „zastrzeżone” niezbędne jest otrzymanie pisemnego upoważnienia od kierownika jednostki organizacyjnej oraz odbycie szkolenia z zakresu ochrony informacji niejawnych.

W przypadku dokumentów oznaczonych jako „poufne”, „tajne” i „ściśle tajne” oprócz odbycia szkolenia należy uzyskać poświadczenie bezpieczeństwa, czyli dokument wystawiany po przeprowadzeniu przez odpowiednie służby postępowania sprawdzającego danej osoby. Jednocześnie uzyskanie dostępu do informacji „ściśle tajne” powoduje automatyczny dostęp do informacji o niższym poziomie poufności.

Jakich informacji nie może wyjawiać urzędnik samorządowy?

– W pierwszej kolejności są to informacje niejawne w rozumieniu Ustawy o ochronie informacji niejawnych

zaopatrzone w klauzulę „zastrzeżone”, „poufne”, „tajne”, „ściśle tajne”. Ponadto urzędnik samorządowy n może wyjawiać informacji, które mogą stanowić tajemnicę służbową wynikającą z ustawy lub umowy.

Z kim wobec tego i w jakich okolicznościach funkcjonariusz publiczny może rozmawiać o sprawach poufnych?

– Osoba dysponująca dostępem do informacji poufnych bezwzględnie nie może rozmawiać o nich z osobami, które nie mają dostępu do tych informacji. Co do zasady omawianie spraw objętych tajemnicą może nastąpić jedynie z osobą, która jest uprawniona do dostępu do tej samej tajemnicy.

Co grozi urzędnikowi, który taką tajemnicę ujawni?

– Kwestie odpowiedzialności za ujawnianie uregulowane zostały w kodeksie karnym. Ujawnienie informacji opatrzonej klauzulą „tajne” lub „ściśle tajne” osobie nieuprawnionej zagrożone jest sankcją od 3 miesięcy do 5 lat pozbawienia wolności. Jeżeli informacje te ujawniono na rzecz podmiotu zagranicznego, wówczas kara pozbawienia wolności wyniesie od 6 miesięcy do 8 lat.

Czytaj też: **Urzędniczka aresztowana za zdradę tajemnicy, której nie było**

Funkcjonariuszowi publicznemu, który ujawnił informację oznaczoną jako „zastrzeżone” lub „poufne”, grozi do 3 lat pozbawienia wolności.

Jakich informacji może żądać urzędnik samorządowy telefonujący do obywatela?

– Urzędnik, który żąda od obywatela przedstawienia konkretnych informacji (przedstawienia odpowiedniego zaświadczenia lub oświadczenia potwierdzającego określone fakty) powinien przedstawić podstawę prawną takiego żądania.

Ponadto organ nie może żądać przedstawienia informacji, które są mu znane z urzędu, na podstawie ewidencji, rejestrów lub innych baz danych samodzielnie lub na zasadzie wymiany informacji z innym podmiotem publicznym.

---

www.portalsamorzadowy.pl | 09-01-2015 15:51:18